

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ

Новопечерський пров. 3, корпус 2, м. Київ, 01042, тел./факс: (044) 521-20-40, тел. (044) 521-20-56

E-mail: info@dei.gov.ua, сайт: www.dei.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508533

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба України

Про погодження проекту наказу

На виконання пункту 2 доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. від 21.07.2020 № 29910/1/1-20 до листа Президента України від 15.07.2020 № 01-01/615 Державна екологічна інспекція України надсилає на розгляд та погодження доопрацьований проект наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України» для погодження в установленому порядку.

- Додаток:
1. Копія наказу на 2 арк. в 1 прим.
 2. Копія проекту Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України з додатком на 9 арк. в 1 прим.
 3. Копія пояснювальної записки на 8 арк. в 1 прим.
 4. Копія повідомлення про оприлюднення проекту на 1 арк. в 1 прим.
 5. Копія Аналізу регуляторного впливу на 17 арк. в 1 прим.
 6. Скріншот повідомлення про оприлюднення проекту на 1 арк. в 1 прим.

Голова

А. МАЛЬОВАНІЙ

Алла Семенець 521 20 34

АСУД "ДОК ПРОФ З"
Держекоінспекція України
11265/2.3/-20 від 24.12.2020
Підписання КЕП Мальований Андрій
Миколайович

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Н А К А З

від _____ 20__ р.

Київ

№ _____

Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України

Відповідно до пункту г) статті 20² Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України» та пункту 8 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 614,

н а к а з у ю:

1. Затвердити Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України, щ

UB
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
КЕП: Абрамовський Р. Р. 23.10.2020 17:47
58E2D9E7F900307B040000001E6B2F00C0608500

2. Департаменту екологічної оцінки та контролю (Марина ТИЩЕНКОВА) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

Міністр

Роман АБРАМОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту
довкілля та природних ресурсів
України

_____ 2020 року № _____

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків,
заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих
засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України**

I. Загальні положення

1. Положення встановлює порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних державі внаслідок забруднення та засмічення із суден, кораблів та інших плавучих засобів, які перебувають у внутрішніх морських водах та територіальному морі України.

2. Терміни, зазначені у Положенні, вживаються у значеннях, визначених міжнародними договорами, Водним кодексом України, Кодексом торговельного мореплавства України та іншими законодавчими та нормативно-правовими актами.

3. Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Міжнародної

конвенції по запобіганню забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78) (далі – Конвенція), постанов Кабінету Міністрів України від 03 липня 1995 р. № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України», від 29 лютого 1996 р. № 269 «Про затвердження Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення», від 21 серпня 2019 р. № 828 «Про затвердження Порядку перевірки, взяття проб води та проведення їх аналізу», від 17 липня 2019 р. № 670 «Про затвердження Порядку взаємодії державного підприємства «Адміністрація морських портів України» та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії морського порту», від 26 квітня 2003 р. № 631 «Про затвердження Методики обчислення розміру збитків від забруднення нафтою», Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 614, Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2017 р. № 275.

4. Положення застосовується державними інспекторами України з охорони навколишнього природного середовища та державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища відповідних територій (далі - державні інспектори) при обчисленні розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок забруднення та засмічення із суден, кораблів та інших плавучих засобів (далі – забруднення із суден) внутрішніх морських вод та територіального моря.

5. Розмір відшкодування збитків для українських та іноземних судовласників обчислюється державними інспекторами протягом однієї доби з моменту встановлення факту (джерела) забруднення на основі

належного документального оформлення матеріалів, що підтверджують факт (джерело) забруднення у порядку встановленому законодавством.

6. Віднесення забруднюючих речовин до категорій токсичності (категорії забруднювачів) (X, Y, Z) проводиться відповідно до Конвенції (Правило 6 глава 2 додатку II Правил запобігання забрудненню шкідливими рідкими речовинами, які перевозяться наливом).

II. Визначення кількості забруднюючих речовин та сміття, об'єму господарсько-фекальних стічних вод, скинутих із суден

1. Кількість скинутих забруднюючих речовин розраховується на підставі результатів інструментально-лабораторних вимірювань, даних судових документів та візуальних спостережень.

2. У разі скидання із суден забруднюючих речовин в суміші з водою (за винятком нафти та нафтопродуктів) їх кількість визначається виходячи з концентрації та об'єму скинутої суміші за формулою

$$M = C \times V \times 10^{-3}, \quad (1)$$

де M - кількість забруднюючої речовини, кг (кг-екв.);

C - концентрація забруднюючої речовини, г/м³;

V - об'єм скинутої суміші, м³;

10⁻³ - коефіцієнт перерахування маси забруднюючих речовин з грамів в кілограми.

3. До нафти та нафтопродуктів, скинутих із суден у внутрішні морські води та територіальне море, відноситься нафта у будь-якому вигляді, зокрема сира нафта, рідке паливо, осади, що вміщують нафту, нафтові залишки та нафтовмісні суміші, відповідно до визначення, встановленого у Конвенції (Правило I та Доповнення I додатку I Правил запобігання забрудненню нафтою).

Кількість, скинутих із суден нафти та нафтопродуктів, визначається за результатами інструментально-лабораторних вимірювань, даних судових вахтових чи машинних журналів.

При відсутності даних про кількість скинутої нафти (нафтопродуктів) її маса визначається відповідно до розділу II Методики обчислення розміру збитків від забруднення нафтою, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 631.

Кількість нафти, що потрапила на сніжно-льодову поверхню, визначається інструментально-лабораторним методом за площею розливу та шляхом визначення маси нафти на одиницю площі.

Маса нафти на одиницю площі сніжно-льодової поверхні визначається шляхом відбору проб (кернів) за принципом «конверту» (чотири точки відбору по периметру плями та одна у її центрі). Із відібраних проб складається загальна проба, в якій і визначається маса нафти на 1 кв.м. площі.

4. До господарсько-фекальних стічних вод відносяться стоки і інші відходи з усіх типів туалетів, пісуарів, унітазів, із медичних приміщень і приміщень, в яких утримуються тварини, відповідно до визначення, встановленого у Конвенції (підпункт 3 Правило I додатку IV Правил запобігання забрудненню стічними водами із суден).

Об'єм скинутих господарсько-фекальних стічних вод визначається на підставі результатів інструментально-лабораторних вимірювань або даних судових документів.

5. До сміття, скинутого із суден, відносяться всі види продовольчих, побутових і експлуатаційних відходів (за виключенням свіжої риби та її залишків), що утворюються в процесі нормальної експлуатації судна, відповідно до визначення, встановленого у Конвенції (Правило 1 додатку V Правил запобігання забрудненню сміттям із суден).

Кількість скинутого сміття визначається на підставі результатів вимірювань або/та даних судових документів.

6. Якщо шкода від забруднення спричинена скиданням забруднюючих речовин або сміття з кількох суден, збитки розраховуються для кожного судна окремо. Якщо неможливо визначити кількість стічних вод або забруднюючих речовин, скинутих кожним з суден, ця кількість ділиться пропорційно водотоннажності з урахуванням обстеження вантажів та забруднюючих речовин, які спричинили забруднення.

III. Обчислення розміру відшкодування збитків

1. Розмір відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден внутрішніх морських вод та територіального моря, обчислюється в доларах США на підставі кількості забруднюючих речовин або сміття, об'єму господарсько-фекальних стічних вод, визначених згідно з Розділом 2 цього Положення та такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних підприємствами, установами, організаціями і громадянами України, іноземними юридичними особами та громадянами внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03 липня 1995 р. № 484, за формулою:

$$З = М \times Т, \quad (2)$$

де $З$ - розмір відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден внутрішніх морських вод та територіального моря, в доларах США;

$М$ - кількість забруднюючих речовин (кг (кг-екв.) або сміття (кг), об'єм господарсько-фекальних стічних вод ($м^3$);

$Т$ - такса для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних підприємствами, установами, організаціями і громадянами України, іноземними юридичними особами та громадянами внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих

засобів територіальних і внутрішніх морських вод України, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 03 липня 1995 р. № 484.

2. У разі одночасного скидання із суден у внутрішні морські води та територіальне моря декількох забруднюючих речовин загальний розмір відшкодування збитків обчислюється, як сума збитків від кожної забруднюючої речовини.

3. Після обчислення розміру відшкодування збитків Держекоінспекцією або її територіальними та міжрегіональними територіальними органами оформлюється Претензія (додаток 1 до цього Положення).

4. Претензія вручається під розписку капітану судна, іншого плавучого засобу, судновласнику або морському агенту (у разі незгоди отримати претензію особисто надсилається морському агенту та судновласнику рекомендованим листом з повідомленням) не пізніше однієї доби після обчислення розміру відшкодування збитків відповідно до пункту 6 розділу I цього Положення.

5. Власник судна не відповідає за шкоду від забруднення, якщо доведе, що ця шкода трапилася у випадках передбачених статтею 305 Кодексу торговельного мореплавства України.

IV. Порядок сплати збитків

1. Суми збитків відшкодовуються:

українськими судновласниками, судна яких плавають під прапором України, - у валюті України за офіційним курсом Національного банку України на день сплати;

іноземними судновласниками, а також українськими судновласниками, судна, яких працюють за фрахтом під прапором іноземних країн, - у доларах США або еквіваленті цієї суми в іншій вільно конвертованій валюті чи у

валюти України за офіційним валютним курсом Національного банку України на день сплати.

2. Іноземними судновласниками розрахунки проводяться в безготівковій іноземній валюті через кореспондентські рахунки уповноважених банків України (банків, які мають банківські ліцензії на здійснення валютних операцій).

3. Належним підтвердженням факту оплати вказаної в претензії суми збитків можуть бути повідомлення з Міжнародної міжбанківської телекомунікаційної системи (SWIFT) або платіжне доручення про перерахування грошових коштів, засвідчені банком платника.

4. Банківські реквізити (назва, адреса, номери рахунків) для сплати суми відшкодування збитків, зазначаються в Претензії.

5. У разі відмови від добровільного відшкодування збитків:

Держекоінспекція надсилає капітану порту, в якому знаходиться судно, рішення про заборону на вихід з порту судна;

Держекоінспекція або її територіальний чи міжрегіональний територіальний орган оформляє і передає до суду позови в установленому порядку для стягнення їх сум.

6. Держекоінспекція веде облік кількості та сум, пред'явлених та відшкодованих збитків.

**Директор Департаменту
Екологічної оцінки та контролю**

Марина ТІЩЕНКОВА

Додаток 1

до Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України (пункт 3 Положення)

Державна екологічна інспекція України або назва її територіального чи міжрегіонального територіального органу та його реквізити / State ecological inspection of Ukraine or name of her territorial or interregional territorial department and its properties

(найменування судновласника/ indicate the Shipowner)

Сума претензії/Sum of the claim _____

« _____ » _____ р. /Date

ПРЕТЕНЗІЯ /Claim № _____

Дата і час забруднення / Date, time of pollution _____

Судно, корабель, інший плавучий засіб, що Вам належить/ Owned by you

(назва судна, порт приписки/name of the ship, port of registry)

перебуваючи/while being in _____

забруднило /has polluted up _____

обставини забруднення /kind and circumstances of pollution _____

Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» (статті 20², 72) Державній екологічній інспекції України та її територіальним чи міжрегіональним територіальним органам надано право пред'являти позови про відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок забруднення навколишнього природного середовища та нераціонального використання природних ресурсів. Збитки, обчислені згідно з таксами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 р. № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України»/In accordance with the Law of the Ukraine «On Protection of the Environment» art.20-2, 72, to the state ecological inspection of Ukraine and her territorial or interregional territorial department have been given right to claim damage resulting from

environmental pollution and improper management of natural resources. The damage calculated according to the fixed prices which were ratified by the Decree № 484 of the Ukrainian Cabinet of Ministers on 3rd July, 1995

На підставі викладеного/to resume above-mentioned

Державна екологічна інспекція України або назва її територіального чи міжрегіонального територіального органу/State ecological inspection of Ukraine or name of her territorial or interregional territorial department

пропонує відшкодувати заподіяні збитки/we suggest you to compensate for the damage to environment в сумі/total sum _____ (прописом/in words)

Суму збитків, заподіяних державі, у доларах США або еквівалент цієї суми в іншій вільно конвертованій валюті чи у валюті України за офіційним валютним курсом пропонуємо внести на розрахунковий рахунок №/The incurred damages are to be paid (in dollars USA or in respective currency equivalent, or in the currency of the Ukraine by the official course) to the current account № _____

(банківські реквізити/bank properties)

У разі відмови від добровільного відшкодування збитків судно, корабель, інший плавучий засіб буде затримано в порту знаходження /If you refuse to compensate for the damage, then the ship, vessel or floating craft should be detained at the port of stay.

Додаток на:/Enclosures in: _____ аркушах /sheets:

1. Результати аналізів/Results of the analyses.
2. Розрахунок збитків/calculation of damage.

Керівник Державної екологічної інспекції України або її територіального чи міжрегіонального територіального органу (його заступник)/The Leader of the State ecological inspection of Ukraine or her territorial or interregional territorial department (his deputy) _____

(прізвище, ім'я та по батькові, підпис/ name, surname, patronymic, signature)

печатка Державної екологічної інспекції або її територіального чи міжрегіонального територіального органу/seal of the State ecological inspection of Ukraine or her territorial or interregional territorial department

Претензію отримав/The Claim received by _____

(капітан судна, іншого плавучого засобу, командир корабля, судновласник, морський агент/Master of the ship or vessel,

sea-agent, owner of the floating craft, (прізвище, ім'я та по батькові, підпис, дата/name, surname, patronymic, signature, date)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України»

1. Резюме

Метою прийняття наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України є встановлення єдиного підходу до обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України, та порядку їх сплати.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Україна є Стороною Міжнародної Конвенції по захисту Чорного моря від забруднення, підписаної від імені України у м. Бухаресті 21 квітня 1992 року представниками Болгарії, Грузії, Росії, Туреччини, Румунії та України та ратифікованої постановою Верховної Ради України від 4 лютого 1994 року № 3939-ХІІ. Договір визначає зобов'язання цих держав у частині зменшення і контролю забруднення Чорного моря, а також проведення їх моніторингу та оцінки для захисту морського середовища.

Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства у сфері використання, відтворення та охорони морського середовища і природних ресурсів морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України та континентального шельфу України покладено на Державну екологічну інспекцію України та її територіальні та міжрегіональні територіальні органи.

Відповідно до пункту 4 Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 року № 269 (далі - Правила), заборонено скидання із суден у внутрішні морські води та територіальне море України вод, які містять забруднюючі речовини, зазначені в додатку 1 до цих Правил.

Відповідно до пункту 5-1 Правил територіальні та міжрегіональні територіальні органи Держекоінспекції проводять перевірки у місцях стоку льяльних, стічних та баластних вод (крім ізольованого баласту), скидання яких здійснюється із суден у внутрішні морські води та територіальне море, на відповідність вимогам, зазначеним у додатку 1 до цих Правил, у морському порту виключно у разі виявлення видимих слідів нафти чи нафтовмісних або інших забруднюючих речовин в районі імовірного скидання, що призвело до фактичного погіршення якості води.

У разі виявлення посадовими особами Державної екологічної інспекції України та її територіальних та міжрегіональних територіальних органів фактів скиду забруднюючих речовин із суден, кораблів та інших плавучих засобів у територіальні і внутрішні морські води України обчислення розміру відшкодування збитків проводиться на підставі кількості забруднюючих речовин, скинутих у водне середовище, та такс, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України».

Відповідно до пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 03 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України» Міністерством охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України було розроблено Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України та затверджене наказом від 26 жовтня 1995 року № 116, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 1995 року за № 478/1014.

Зазначене Положення застосовувалося для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України.

На підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 166 втратило чинність Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України, затверджене наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 26 жовтня 1995 року № 116, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 1995 року за № 478/1014.

Скасований нормативно-правовий акт був застарілим і містив ряд неузгодженостей з вимогами чинного законодавства та містив посилання на вимоги підзаконних актів, які втратили чинність.

На даний час відсутній єдиний механізм обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України.

Відсутність затвердженого в установленому порядку обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України сприяє маніпулюванню та різному трактуванню до підходів обчислення кількості скинутих у водне середовище, розміру відшкодування збитків, порядку сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден,

кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України і як наслідок створює підґрунття для корупційних зловживань.

Відповідно до статті 111 Водного кодексу України підприємства, установи, організації і громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, іноземні юридичні особи зобов'язані відшкодувати збитки, завдані ними внаслідок порушень водного законодавства, в розмірах і порядку, встановлених законодавством України.

Проблема, яку пропонується вирішити є важливою, оскільки відновлення екологічної рівноваги у внутрішніх морських водах та територіальному морі України в комплексі з заходами організаційного, правового, економічного впливу, сприятиме формуванню водно-екологічного правопорядку і забезпеченню екологічної безпеки України, а також більш ефективному, науково обґрунтованому використанню вод та їх охороні від забруднення, засмічення та вичерпання.

З огляду на зазначене, з метою забезпечення реалізації пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 03 липня 1995 року № 484 та пункту 8 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 614, Державною екологічною інспекцією України розроблено проект наказу «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України».

Запропонована редакція нормативно-правового акту узгоджена з вимогами чинного природоохоронного законодавства, зокрема: Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водним кодексом України, Кодексом торговельного мореплавства України, Міжнародною конвенцією щодо запобігання забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78).

Дія наказу поширюється на державних інспекторів України з охорони навколишнього природного середовища та державних інспекторів з охорони навколишнього природного середовища відповідних територій та визначає порядок обчислення розмірів відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із будь-яких суден, кораблів та інших плавучих засобів.

3. Суть проєкту акту

Проєкт наказу розроблено з метою забезпечення прав громадян на безпечне довкілля, які гарантовані Конституцією України, поліпшення екологічної ситуації в країні та для реалізації Державною екологічною інспекцією України та її територіальними та міжрегіональними органами повноважень, визначених Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Міжнародної конвенції щодо запобігання забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78), постанов Кабінету

Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України», від 29 лютого 1996 року № 269 «Про затвердження Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення», від 26 квітня 2003 року № 631 «Про затвердження Методики обчислення розміру збитків від забруднення нафтою», від 25 червня 2020 року № 614 «Про затвердження Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України».

На Державну екологічну інспекцію України та її територіальні та міжрегіональні територіальні органи покладено повноваження щодо обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України.

На даний час відсутній єдиний механізм обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України.

Пропонується наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України затвердити Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України.

4. Вплив на бюджет

Реалізація наказу не потребує фінансування з державного та місцевих бюджетів.

5 . Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу не стосується питань соціально-трудової сфери та/або прав осіб з інвалідністю та відповідно не потребує залучення до його опрацювання уповноважених представників від всеукраїнських профспілок, їх об'єднань, всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців України чи відповідних органів місцевого самоврядування, а також всеукраїнських громадських організацій інвалідів, їх спілок.

Прогноз впливу реалізації наказу на ключові інтереси заінтересованих сторін внаслідок прийняття наказу наведено у додатку до пояснювальної записки (додається).

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

6. Прогноз впливу

Реалізація проекту наказу не вплине на ринкове середовище.

Проект наказу не стосується державного планування заходів, які матимуть наслідки для довкілля та здоров'я населення і не потребує проведення стратегічної екологічної оцінки.

Проект акта позитивно вплине на покращення здоров'я населення, оскільки сприятиме покращенню стану водних ресурсів, та відновленню екологічної рівноваги у водних об'єктах.

Прийняття наказу надасть можливість:

усунути різне трактування до підходів обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, порядку сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України та підґрунтя для корупційних зловживань;

встановити єдиний підхід до обчислення кількості скинутих у водне середовище, розміру відшкодування збитків, порядку сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів і об'єктів територіальних та внутрішніх морських вод, прозоре та зрозуміле нарахування збитків;

сприятиме наповненню державного бюджету та відновленню екологічної рівноваги у внутрішніх морських водах та територіальному морі України в комплексі із заходами організаційного, правового, та економічного впливу.

7. Позиція заінтересованих органів

Наказ потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Міністерством інфраструктури України, Державною екологічною інспекцією України, Державною регуляторною службою України.

8. Ризики та обмеження

Проект акта не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У Проекті акта відсутні положення, які порушують принципи забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Проект акта не містить положень, які створюють підстави для дискримінації.

У Проекті акта відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Проект акта не потребує проведення цифрової експертизи та отримання висновку Мінцифри про проведення цифрової експертизи, у зв'язку з тим, що проект не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів,

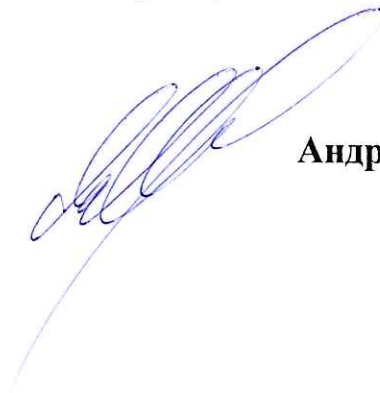
розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг або цифрового розвитку.

9. Підстава розроблення проєкту акта

Проєкт наказу розроблено відповідно до пункту г) статті 20-2 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України» з метою встановлення єдиного підходу до обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України, та порядку їх сплати.

**Голова Державної екологічної
інспекції України**

_____ 2020 р.

Андрій МАЛЬОВАНІЙ

ПРОГНОЗ ВПЛИВУ

реалізації акту на ключові інтереси заінтересованих сторін

1. На даний час відсутній єдиний механізм обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України.

Пропонується затвердити Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України.

Прийняття проекту акту забезпечить:

встановлення єдиного підходу до обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, порядку сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України;

прозоре та зрозуміле нарахування збитків;

наповнення державного бюджету;

відновлення екологічної рівноваги у внутрішніх морських водах та територіальному морі України в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу;

зменшення ризику корупційних зловживань.

2. Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому чи якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акту призведе до очікуваного впливу)
		короткостроковий вплив (до року)	середньостроковий вплив (більше року)	
Судновласники щодо яких виявлено факти забруднення внутрішніх морських вод та територіального моря України	Встановлення прозорої системи нарахування збитків	Позитивний	Позитивний	Встановлення єдиного підходу до обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів

				внутрішніх морських вод та територіального моря України, та порядку їх сплати.
Державні службовці Держекоінспекції та її територіальних та міжрегіональних територіальних органів, що здійснюють перевірки та розраховують збитки (десятки людей)	Прозоре та зрозуміле нарахування збитків заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України	Позитивний	Позитивний	Зменшення ризику корупційних зловживань. Наповнення державного бюджету. Відновлення екологічної рівноваги у внутрішніх морських водах та територіальному морі України в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу.
Державна регуляторна служба України	Дерегуляція господарської діяльності	Позитивний	Позитивний	Внаслідок прийняття проекту акта буде зменшено регуляторний тиск шляхом визначення єдиного підходу до обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України, та порядку їх сплати.

ПОВІДОМЛЕННЯ

про оприлюднення проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України»

Проєктом наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України» передбачається встановлення єдиного підходу до обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України, та порядку їх сплати.

Назва органу виконавчої влади, що розробив регуляторний акт
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України,
Державна екологічна інспекція України

Назва структурного підрозділу, що розробив регуляторний акт, адреса та телефон

Відділ державного екологічного нагляду (контролю) водних ресурсів Управління державного екологічного нагляду (контролю) Державної екологічної інспекції України, Новопечерський провулок. 3, корпус 2, м. Київ, 01042, тел. (044) 521-20-34.

Зазначений проєкт наказу та аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному веб-сайті Держекоінспекції: www.dei.gov.ua.

Зауваження та пропозиції надаються на офіційний веб-сайт або адресу Держекоінспекції (voda@dei.gov.ua, Новопечерський провулок, 3, корпус 2, м. Київ, 01042, (044) 521-20-34).

Зауваження та пропозиції до зазначеного комплекту документів від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються у місячний строк з дня оприлюднення.

Голова Державної екологічної інспекції України

Андрій МАЛЬОВАНІЙ

«__» _____ 2020 р.

**Аналіз регуляторного впливу
проєкту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів
України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру
відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із
суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та
територіального моря України»**

I. Визначення проблеми

Україна є Стороною Міжнародної Конвенції по захисту Чорного моря від забруднення, підписаної від імені України у м. Бухаресті 21 квітня 1992 року представниками Болгарії, Грузії, Росії, Туреччини, Румунії та України та ратифікованої постановою Верховної Ради України від 4 лютого 1994 року № 3939-ХІІ. Договір визначає зобов'язання цих держав у частині зменшення і контролю забруднення Чорного моря, а також проведення їх моніторингу та оцінки для захисту морського середовища.

Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства у сфері використання, відтворення та охорони морського середовища і природних ресурсів морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України та континентального шельфу України покладено на Державну екологічну інспекцію України та її територіальні та міжрегіональні територіальні органи.

Відповідно до пункту 4 Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 року № 269 (далі - Правила), заборонено скидання із суден у внутрішні морські води та територіальне море України вод, які містять забруднюючі речовини, зазначені в додатку 1 до цих Правил.

Відповідно до пункту 5 Правил територіальні та міжрегіональні територіальні органи Держекоінспекції проводять перевірки у місцях стоку льяльних, стічних та баластних вод (крім ізольованого баласту), скидання яких здійснюється із суден у внутрішні морські води та територіальне море, на відповідність вимогам, зазначеним у додатку 1 до цих Правил, у морському порту виключно у разі виявлення видимих слідів нафти чи нафтовмісних або інших забруднюючих речовин в районі імовірного скидання, що призвело до фактичного погіршення якості води.

У разі виявлення посадовими особами Державної екологічної інспекції України та її територіальних та міжрегіональних територіальних органів фактів скиду забруднюючих речовин із суден, кораблів та інших плавучих засобів у внутрішні морські води та територіальне море України обчислення розміру відшкодування збитків проводиться на підставі кількості забруднюючих речовин, скинутих у водне середовище, та такс, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03 липня 1995 року № 484 «Про

затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України».

Відповідно до пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 03 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України» Міністерством охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України було розроблено Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України та затверджене наказом від 26 жовтня 1995 року № 116, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 1995 року за № 478/1014.

Зазначене Положення застосовувалося для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України.

Протягом 2015-2019 років за фактами забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України, виявлених під час здійснення державного нагляду (контролю) розраховано та пред'явлено в установленому порядку:

- у 2015 році: 57 претензій на загальну суму 7874,863 тис. грн.;
- у 2016 році: 26 претензій на загальну суму 822,367 тис. грн.;
- у 2017 році: 12 претензій на загальну суму 11152,380 тис. грн.;
- у 2018 році: 75 претензій на загальну суму 30470,857 тис. грн.;
- у 2019 році: 48 претензій на загальну суму 25895,869 тис. грн.

Внаслідок забруднення морського середовища, незбалансованого використання морських природних ресурсів, а також відсутності системи інтегрованого управління використанням природних ресурсів морів Україна щороку втрачає значні кошти. Так, погіршення якості та санітарного стану прибережних вод і пляжів призвело до зменшення кількості відпочиваючих у санаторіях, туристських закладах, інших місцях відпочинку. Обсяги вилову риби в Азовському і Чорному морях за останні 10 років скоротилися у 5 разів.

Довідково: За даними моніторингових спостережень за забрудненням верхнього шару донних відкладень нафтопродуктами в акваторії порту Одеса середня концентрація нафтопродуктів склала 0,07 мг/г, максимальна концентрація – 0,11 мг/г абсолютно сухого ґрунту. Максимальний вміст нафтопродуктів на рівні 5,0 ГДК відмічено в акваторії порту Одеса.

На підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 166 втратило чинність Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України, затверджене наказом Міністерства охорони

навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 26 жовтня 1995 року № 116, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 грудня 1995 року за № 478/1014.

Скасований нормативно-правовий акт був застарілим і містив ряд неузгодженостей з вимогами чинного законодавства та містив посилання на вимоги підзаконних актів, які втратили чинність, наприклад:

Положення про Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 02 листопада 2006 року № 1524;

Положення про Державну екологічну інспекцію, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2001 року № 1520;

Положення про Державну Азово-Чорноморську екологічну інспекцію, затверджене наказом Мінприроди від 06 грудня 2006 року № 526, зареєстрованим в Мін'юсті 18 січня 2007 року за № 38/13305;

Положення про Державну екологічну інспекцію Азовського моря, затверджене наказом Мінприроди від 06 грудня 2006 року № 527, зареєстрованим в Мін'юсті 18 січня 2007 року за № 39/13306;

Положення про Державну екологічну інспекцію з охорони довкілля Північно-Західного регіону Чорного моря, затверджене наказом Мінприроди від 06 грудня 2006 року № 528, зареєстрованим в Мін'юсті 18 січня 2007 року за № 40/13307;

На даний час відсутній єдиний механізм обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України.

Відсутність затвердженого в установленому порядку обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України сприяє маніпулюванню та різному трактуванню до підходів обчислення кількості скинутих у водне середовище, розміру відшкодування збитків, порядку сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України і як наслідок створює підґрунття для корупційних зловживань.

Відповідно до статті 111 Водного кодексу України підприємства, установи, організації і громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, іноземні юридичні особи зобов'язані відшкодувати збитки, завдані ними внаслідок порушень водного законодавства, в розмірах і порядку, встановлених законодавством України.

Проблема, яку пропонується вирішити є важливою, оскільки відновлення екологічної рівноваги у внутрішніх морських водах та територіальному морі України в комплексі з заходами організаційного, правового, економічного впливу, сприятиме формуванню водно-екологічного

правопорядку і забезпеченню екологічної безпеки України, а також більш ефективному, науково обґрунтованому використанню вод та їх охороні від забруднення, засмічення та вичерпання.

З огляду на зазначене, з метою забезпечення реалізації пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 03 липня 1995 року № 484 та відповідно до пункту 8 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 614, Державною екологічною інспекцією України розроблено проект наказу «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України».

Запропонована редакція нормативно-правового акту узгоджена з вимогами чинного природоохоронного законодавства, зокрема: Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водним кодексом України, Кодексом торговельного мореплавства України, Міжнародною конвенцією щодо запобігання забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78).

Дія наказу поширюється на державних інспекторів України з охорони навколишнього природного середовища та державних інспекторів з охорони навколишнього природного середовища відповідних територій та визначає порядок обчислення розмірів відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із будь-яких суден, кораблів та інших плавучих засобів.

Основні групи, які зазнають вплив від проблеми:

Групи	Так	Ні
Громадяни	так	-
Держава	так	-
Суб'єкти господарювання	так	-

Зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

II. Цілі державного регулювання

Проект акта спрямований на розв'язання проблем, визначених у попередньому розділі аналізу регуляторного впливу. Прийняття проекту акту забезпечить:

реалізацію пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 03 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України»;

зменшення кількості порушень вимог природоохоронного законодавства

у зв'язку з посиленням відповідальності за вчинені правопорушення у сфері використання, відтворення і охорони морського середовища і природних ресурсів внутрішніх морських вод та територіального моря України;

встановлення єдиного підходу до обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, порядку сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України;

прозоре та зрозуміле нарахування збитків;

наповнення державного бюджету;

відновлення екологічної рівноваги в територіальних та внутрішніх морських водах в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу;

зменшення ризику корупційних зловживань;

приведення процедури обчислення збитків до вимог Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Міжнародної конвенції щодо запобігання забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78), Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря України від забруднення та засмічення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 року № 269.

III Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	<p>Не забезпечує досягнення цілі.</p> <p>Залишається не реалізованим пункт 5 постанови Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України».</p> <p>Відсутній єдиний підхід до обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, порядку сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України.</p> <p>Не сприяє відновленню екологічної рівноваги в територіальних та внутрішніх морських водах та наповненню державного бюджету</p>

<p>Прийняття проекту акта</p>	<p>Усуває різне трактування до підходів обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, порядку сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів і об'єктів територіальних та внутрішніх морських вод України та підґрунття для корупційних зловживань.</p> <p>Встановлює єдиний підхід до обчислення кількості скинутих у водне середовище, розміру відшкодування збитків, порядку сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України, прозоре та зрозуміле нарахування збитків.</p> <p>Сприяє наповненню державного бюджету та відновленню екологічної рівноваги у внутрішніх морських водах та територіальному морі в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу.</p> <p>Сприяє зменшенню кількості порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку з посиленням відповідальності за вчинені правопорушення у сфері використання, відтворення і охорони морського середовища і природних ресурсів внутрішніх морських вод та територіального моря України.</p> <p>Приведення процедури обчислення збитків до вимог Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Міжнародної конвенції щодо запобігання забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78).</p> <p>Повністю відповідає потребам у вирішенні проблеми.</p>
-------------------------------	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Збереження ситуації, яка існує	Відсутні	1. Погіршення екологічної ситуації

на цей час		<p>внаслідок скидів забруднюючих речовин із суден, кораблів та інших плавучих засобів у внутрішні морські води та територіальне море України.</p> <p>2. Відсутність єдиного підходу до обчислення збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України</p>
Прийняття проекту акта	<p>1. Забезпечення екологічної безпеки у внутрішніх морських водах та територіальному морі України, а також більш ефективно, науково обгрунтоване використання вод та їх охорона від забруднення, засмічення та вичерпання.</p> <p>2. Збільшення надходжень до державного бюджету за рахунок прозорі процедури обчислення та, пред'явлення та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України</p>	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Ситуація залишається без змін	Неналежне забезпечення прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля.
Альтернатива 2	Забезпечення прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Зменшення кількості порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку з посиленням відповідальності за вчинені правопорушення у сфері використання, відтворення і охорони морського середовища і природних ресурсів внутрішніх морських вод та територіального моря України	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання¹

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	218*	-	-	218
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100 %	-	-	100%

* За кількість суб'єктів господарювання середнього підприємництва (218) умовно прийнято кількість суб'єктів господарювання, яким пред'явлено претензії на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства протягом 2015-2019 роки.

Для проведення оцінки вигод і витрат

Витрати суб'єктів господарювання великого і середнього бізнесу

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проекту наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України»	Усувається різне трактування та визначається єдиний підхід до обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, порядку сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України. Знижується ризик корупційних зловживань	Відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Відсутні
Альтернатива 2	76,2 млн. грн.

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

За кількість суб'єктів господарювання середнього підприємництва (218) умовно прийнято кількість суб'єктів господарювання, яким пред'явлено претензії на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України за даними державного нагляду (контролю) за

додержанням вимог природоохоронного законодавства протягом 2015-2019 роки:

- у 2015 році: 57 претензій на загальну суму 7874,863 тис. грн.;
- у 2016 році: 26 претензій на загальну суму 822,367 тис. грн.;
- у 2017 році: 12 претензій на загальну суму 11152,380 тис. грн.
- у 2018 року: 75 претензій на загальну суму 30470,857 тис. грн.
- у 2019 році: 48 претензій на загальну суму 25895,869 тис. грн.

**В середньому на одного судновласника (7874,863 тис. грн. + 822,367 тис. грн. + 11152,380 тис. грн. + 30470,857 + 25895,869)/218 = 349,6 тис. грн.*

Порядковий номер	Витрати	За перший рік
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	відсутні
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	відсутні
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	відсутні
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	349,6 тис. грн.*
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	відсутні
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	відсутні
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	відсутні
8	Інше (заповнення форми заяви, підготовка пакету документів), гривень:	відсутні

9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	349,6 тис. грн..
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	218
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	76,2 млн. грн.

IV Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	1	Визначені цілі не можуть бути реалізовані через невідповідності положень чинних нормативних актів.
Альтернатива 2. Прийняття проекту наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України»	3	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<p>Альтернатива 1</p> <p>Збереження ситуації, яка існує на цей час</p>	Немає	Немає	<p>На сьогодні відсутній єдиний порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України</p> <p>Існує ризик корупційних зловживань та ймовірність ризику нестабільного наповнення державного бюджету</p>
<p>Альтернатива 2</p> <p>Прийняття проекту акту</p>	Забезпечення стабільного наповнення державного бюджету	<p>Додаткових фінансових витрат не передбачається. У разі прийняття акту:</p> <p>Для держави – передбачається стабільне наповнення державного бюджету (у разі подальшого вчинення порушень 76,2 млн. грн.). Для громадян витрати не передбачаються. Для суб'єктів господарювання – витрати передбачаються у разі порушення</p>	<p>Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми, встановить однозначні прозорі вимоги під час обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України</p>

		<p>вимог природоохоронного законодавства</p> <p>Організаційне, матеріально-технічне забезпечення діяльності пов'язаної з нарахуванням та пред'явленням збитків здійснюватиметься Державною екологічною інспекцією та її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в межах відповідного бюджетного фінансування</p>	
--	--	---	--

V Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Розв'язання проблеми можливе шляхом прийняття наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України».

Для впровадження цього акта необхідно розробити та затвердити Положення про порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України.

Проектом акта пропонується, зокрема:

реалізація пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 3 липня 1995 року № 484 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України»;

встановлення єдиного підходу до обчислення кількості скинутих у водне середовище забруднюючих речовин, розміру відшкодування збитків, порядку сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України;

запровадження механізму прозорого та зрозумілого нарахування збитків;

наповнення державного бюджету;

відновлення екологічної рівноваги в територіальних та внутрішніх морських водах в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу;

зменшення ризику корупційних зловживань;

приведення процедури обчислення збитків до вимог Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Міжнародної конвенції щодо запобігання забрудненню із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78), Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря України від забруднення та засмічення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 року № 269.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити такі організаційні заходи як забезпечення інформування громадськості про вимоги регуляторного акту шляхом оприлюднення його в мережі Інтернет - на офіційних веб-сайтах Міндовкілля та Держекоінспекції.

VI Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Здійснено розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

**БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва**

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: Державна екологічна інспекція України та її територіальні та міжрегіональні територіальні органи

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0,5 годин	64,62 грн.	1	218	7043,58
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:					
камеральні	4	64,62 грн.	1	218	56348,64
виїзні	8	64,62 грн.	1	218	112697,28
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	8	64,62 грн.	1	218	112697,28
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	2	64,62 грн.	1	218	28174,32
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):	-	-	-	-	-
Разом за рік	22,5	X	X	X	316 961,1
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	1 584 805,5

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну

плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

VII Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії запропонованого регуляторного акта встановлюється на необмежений термін.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства: з дня його опублікування.

VIII Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей запропонованого регуляторного акта, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:

розмір надходження до державних та місцевих бюджетів – залежить від кількості та ступені важкості порушень вимог водоохоронного законодавства, виявлених під час заходів державного нагляду (контролю);

кількість судновласників, на яких поширюється дія акту;

розмір коштів і часу, що витратимуться судновласниками, пов'язаними з дією акту – середній;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та громадян з основних положень акту - високий рівень. З цією метою регуляторний акт оприлюднено на офіційних веб-сайтах Міндовкілля та Держекоінспекції.

Додаткові показники для відстеження результативності цього акта:

кількість претензій пред'явлених на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів внутрішніх морських вод та територіального моря України;

сума пред'явлених збитків;

сума відшкодованих збитків.

IX Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися через 1 рік після набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження планується здійснити через 2 роки після набрання чинності регуляторного акту, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюється раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, в тому числі у разі, коли дію акта, прийнятого на визначений строк, було продовжено з метою оцінки

ступеня досягнення актом визначених цілей. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюються зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом аналізу звітності про результати державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища.

**Голова Державної
екологічної інспекції України**

« ____ » _____ 2020 року

Андрій МАЛЬОВАНИЙ